स्मार्ट शौचालय निर्माणसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

प्रदेश सरकार

भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय

गण्डकी प्रदेश, पोखरा

स्मार्ट शौचालय निर्माणसम्बन्धी कार्यविधि, २०७५

प्रस्तावना:गण्डकी प्रदेश, भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालयको आर्थिक बर्ष २०७५/०७६ को बार्षिक कार्यक्रमको बुँदा नं. १० मा समावेश भए बमोजिम पोखरा महानगरपालिकाको सहलगानीमा स्मार्ट शौचालय निर्माण सम्बन्धी कार्य गर्न गराउन वाञ्छनिय भएको हुनाले यस कार्यविधि जारी गरिएको छ ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:**

1) यस कार्यविधिको नाम "स्मार्ट शौचालय निर्माण सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।
2) यो कार्यविधि गण्डकी प्रदेशभर लागु हुनेछ ।
3) यो कार्यविधि प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको मितिबाट प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा ..

क) "मन्त्रालय" भन्नाले भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

ख) "महानगरपालिका" भन्नाले पोखरा महानगरपालिकालाई सम्झनुपर्दछ ।

ग) "डिभिजन कार्यालय" भन्नाले भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्रालय अन्तरगतका डिभिजन कार्यालय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले सब-डिभिजन कार्यालय समेतलाई पनि जनाउँदछ ।

३. **जग्गा प्राप्ती सम्बन्धमा**

1) स्मार्ट शौचालय निर्माण गर्दा सो शौचालयलाई आवश्यक पर्ने जग्गा महानगरपालिकाले उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
2) उपदफा (१) बमोजिम महानगरपालिकालाई आवश्यक पर्ने जग्गा स्थानीय व्यक्ति वा संघसस्थाले पनि उपलब्ध गराउन सक्नेछन् ।

४.**सहलगानी सम्बन्धमा**

1) स्मार्ट शौचालय निर्माण गर्नको लागि कूल लागत अनुमानको कम्तिमा ४० प्रतिशत रकम महानगरपालिकाले व्यहोर्नुपर्नेछ र बाँकी रकम मन्त्रालयले व्यहोर्नेछ।
2) उपदफा (१) बमोजिम महानगरपालिकाले व्यहोर्नुपर्ने रकम स्थानीय व्यक्ती वा संघसंस्थाले चाहेको खण्डमा अनुदान स्वरुप उपलब्ध गराउन सक्नेछन् ।

५.**जग्गाको क्षेत्रफल**

1) स्मार्ट शौचालय निर्माणका लागी महानगरपालिकाले आवश्यकता अनुसारको जग्गा उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।

६.**आवश्यक कागजात पेश गर्ने**

1) स्मार्ट शौचालय निर्माणका लागी महानगरपालिकाले निम्नलिखित कागजातहरु मन्त्रालय वा डिभिजन कार्यालय समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

क) उपलब्ध गराउने जग्गा वा स्थान सम्बन्धी महानगरपालिकाको निर्णय,

ख) जग्गा धनी प्रमाण पूर्जाको प्रतिलिपि,

ग) नापी नक्साको प्रतिलिपी,

७.स्मार्ट शौचालयको निर्माण

1) स्मार्ट शौचालयको निर्माण गर्नको लागि सो स्मार्ट शौचालयको ड्रइङ डिजाइन, लागत अनुमान र स्पेसिफिकेसन सहितको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन डिभिजन कार्यालयको समन्वयमा महानगरपालिकाले गर्नेछ।
2) स्मार्ट शौचालय निर्माण गर्ने विधि ठेक्का प्रक्रियाबाट मात्र गर्नुपर्नेछ ।
3) स्मार्ट शौचालयको निर्माण कार्य एक आ.व. भित्र सम्पन्न गर्नुपर्नेछ । उक्त समयभित्र कार्य सम्पन्न नभएमा मन्त्रालयले बाँकी कामको आर्थिक दायित्व बहन गर्नेछैन ।
4) स्मार्ट शौचालयको निर्माण कार्य, सुपरभिजन र मूल्यांकन महानगरपालिकाबाट हुनेछ ।
5) स्मार्ट शौचालयको निर्माण कार्यको अनुगमन तथा मूल्यांकन मन्त्रालय वा डिभिजन कार्यालयबाट हुनेछ ।

८. भुक्तानी प्रक्रिया

1) मन्त्रालयले आफ्नो दायित्वको रकम विलको अनुपातको आधारमा उपलब्ध गराउनेछ ।
2) निर्माण व्यवसायीसँग सम्झौता भइसकेपछि सो सम्झौता मन्त्रालय वा डिभिजन कार्यालयमा पठाउनुपर्नेछ ।
3) महानगरपालिकाबाट भूक्तानी गरिएको वा भुक्तानीको लागि प्रमाणीत बिलको प्रतिलिपी सहित रकम माग गर्नुपर्नेछ ।
4) रकम दिनु भन्दा अगाडि मन्त्रालय वा डिभिजन कार्यालयले निर्माण कार्यको अनुगमन गर्न सक्नेछ ।
5) महानगरपालिकाले रकम माग गरेको मितिबाट १५ दिन भित्र मन्त्रालय वा डिभिजन कार्यालयले सो माग गरिएको रकम दिनुपर्नेछ ।
6) महानगरपालिकाले रकमको लागि असार १५ गते भन्दा अगाडि नै रकम माग गरि सक्नुपर्नेछ ।

९.निर्माण सहजिकरण समिति

१) स्मार्ट शौचालय निर्माण गर्दा आइपरेका समस्या समाधान गर्नका लागि एक निर्माण सहजिकरण समिति गठन गरिनेछ ।
२) उपदफा १ बमोजिमको निर्माण सहजिकरण समितिमा निम्न पदाधिकारीहरु रहने छन् ।
   क) महानगरपालीकाको प्रमुख वा निजले तोकेको एक जना कार्यपालिकाको सदस्य– संयोजक
   ख) सम्बन्धित वडाको वडाध्यक्ष – सदस्य
   ग) महानगरपालिकाको प्राविधिक शाखा प्रमूख –सदस्य

10. हस्तान्तरण विधि

1) स्मार्ट शौचालय निर्माण सम्पन्न पश्चात स्वत: महानगरपालिकाको स्वामित्वमा रहनेछ ।
2) स्मार्ट शौचालयको रेखदेख, सम्भार, सञ्चालन र उपयोग सम्बन्धी सम्पूर्ण दायित्व महानगरपालिकाको हुनेछ ।

११. थपघट तथा हेरफेर

1) यो कार्यविधि आवश्यकता अनुसार प्रदेश सरकारले थपघट, हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।

१२. बाधा अड्काउ फुकाउ

1) यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा अड्काउ आईपरेमा प्रदेश सरकारले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।